

Sygn. akt C 1944/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Ewa Buczek -Fidyka
-----------------	---------------------------

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2021 r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.

przeciwko A. G.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1.817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1944/20

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. wniosła przeciwko A. G. pozew o zapłatę 5079,66 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 listopada 2017 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że powódka prowadzi działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji paliwa gazowego, w tym wykrycia i pobierania opłat z tytułu nielegalnego poboru paliwa gazowego. W dniu 26 września 2017 roku powódka stwierdziła, że strona pozwana ingerowała w układ pomiarowy mający wpływ na zafałszowanie pomiarów poprzez usunięcie liczydła, co stanowiło nielegalny pobór paliwa gazowego. Powódka wystawiła stronie pozwanej dokument obciążeniowy na kwotę 4553,01 zł i fakturę na kwotę 526,65 zł z datą płatności do 6.11.2017 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Podniósł zarzut przedawnienia roszczenia oraz niewykazania roszczenia co do zasady i wysokości. Pozwany wskazywał, że licznik był usytuowany w takim miejscu, które umożliwiało pracownikom powódki odczyt licznika bez wchodzenia na teren posesji. W dniu wykrycia uszkodzenia, trwały na nieruchomości prace budowlane oraz teren nie był ogrodzony. W dniu 26 września 2017 roku pozwany wyjeżdżając do pracy nie zauważył uszkodzenia licznika. Dopiero kiedy wrócił do domu zauważył uszkodzenie licznika, zamknął zawory i dokonał zgłoszenia na pogotowie gazowe, co w ocenie pozwanego świadczy o tym, że dopełnił wszelkiej staranności w tej kwestii.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 26 września 2017 roku podczas powrotu z pracy pozwany zauważył uszkodzenie licznika gazowego na terenie jego nieruchomości znajdującej się na ulicy (...)ca w R.. Po wykryciu uszkodzenia pozwany zamknął zawory i dokonał zgłoszenia na pogotowie gazowe.

Nieruchomość pozwanego zaopatrywana była w gaz dostarczany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T..

(Okoliczności bezsporne, zdjęcie k. 31)

W tym samym dniu przyjechali pracownicy powódki i stwierdzono całkowite zniszczenie liczydła. Wymieniono uszkodzony gazomierz i zamontowano nowy.

(polecenie monterskie k. 9)

Ekspertyza gazomierza miechowego typ BK-G2,5 nr (...) z dnia 16 października 2017 roku wykazała, że plomba legalizacyjna nie nosi śladów ingerencji, a pokrywa układu zliczającego zużyte paliwo gazowe, liczydło oraz sprzęgło magnetyczne są usunięte. Pozbawienie gazomierza w/w elementów w dalszym ciągu pozwala na nierejestrowy pobór paliwa gazowego.

(ekspertyza k. 12-13)

W dniu 19 października 2017 roku Komisja do spraw Nielegalnego poboru gazu w protokole nr (...) stwierdziła pozwany dokonywał nielegalnego poboru gazu.

(protokół k. 14)

W dniu 23 października 2017 r. powódka wystawiła notę obciążeniową (...) w dniu na kwotę 4553,01 zł z tytułu nielegalnego poboru paliwa gazowego w oparciu Taryfę nr 3 oraz fakturę nr (...) na kwotę 526,65 zł z tytułu montażu i demontażu wymiany gazomierza.

(nota obciążeniowa k. 10, faktura k. 11, Taryfa k. 16)

Pismem z dnia 19 października 2017 roku pozwany został wezwany do zapłaty w terminie 14 dni od daty wystawienia noty obciążeniowej.

(wezwanie do zapłaty k. 15)

Pismem z dnia 12 grudnia 2017 roku wystosowano ostateczne wezwanie do zapłaty pozwanego.

(ostateczne wezwanie do zapłaty i potwierdzenie odbioru k. 17-18)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane wyżej dokumenty, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może:

1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo

2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Z kolei zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 3 ust. 18 Prawa energetycznego nielegalne pobieranie paliw lub energii to pobieranie bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Powódka wywodziła, że pozwany nielegalnie pobierał paliwo gazowe.

Analiza treści dokumentacji zgromadzonej w sprawie wykazała, że pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Podzielić należy stanowisko wyrażone w wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 grudnia 2015 r. (I ACa 824/15 LEX nr 1960750), iż "Opłata dochodzona w procesie nie jest świadczeniem wynikającym wprost z umowy sprzedaży energii elektrycznej. Umowa nie obejmowała poboru energii w sposób nielegalny-de facto więc pobór był pozaumowny, co nie może budzić wątpliwości. Nielegalny pobór energii wykracza zdecydowanie poza ramy łączącej strony umowy i może być potraktowany jako delikt w reżimie 3 letniego przedawnienia.

Zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Przepis został zmieniony przez art. 33 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz.U. poz. 1132), przy czym powyższa nowelizacja weszła w życie 27.06.2017 r. Zgodnie z art. 38 tej nowelizacji do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepis art. 442¹ § 1 ustawy zmienianej w art. 33 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że jeżeli trzyletni termin przedawnienia rozpocząłby bieg przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, termin ten rozpoczyna bieg w dniu jej wejścia w życie. Nowelizacja polegała na uzupełnieniu mechanizmu obliczania trzyletniego terminu a tempore scientiae o przesłankę należytej staranności w dowiedzeniu się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulegają przedawnieniu na zasadach przewidzianych w art. 117 i n. k.c., jednak odmiennie w ich przypadku uregulowano początek biegu terminów przedawnienia i sposoby ich liczenia. Przepisy art. 442 § 1 i 2 k.c. (obecnie art. 442¹ k.c.), dotyczące początku biegu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, są przepisami szczególnymi w stosunku do unormowań w części ogólnej kodeksu cywilnego.

Zgodnie z § 2 art. 442¹ § 1 k.c. jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku (a takim czynem zabronionym jest kradzież gazu), to roszczenie przedawnia się z upływem 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na moment dowiedzenia się o osobie sprawcy. Strona powodowa nie wykazała, aby nielegalny pobór gazu będący przedmiotem niniejszej sprawy stanowił przestępstwo i to popełnione przez pozwaną. W takiej sytuacji zdaniem sądu należało zastosować wyłącznie §1 art. 442¹ k.c.

O „dowiedzeniu się o szkodzie” można mówić wtedy, gdy poszkodowany „zdaje sobie sprawę z ujemnych następstw zdarzenia wskazujących na fakt powstania szkody”(wyrok SN z 21.10.2011 r., IV CSK 46/11, LEX nr 1084557). Jeżeli poszkodowany dowiedział się o tym, kto jest odpowiedzialny za szkodę później niż o samej szkodzie, termin rozpocznie się w tej dacie późniejszej. Przez dowiedzenie się o powyższych okolicznościach należy rozumieć jedynie powzięcie wiadomości ze źródeł wiarygodnych. Ustawodawca ma tu na myśli dowiedzenie się o faktach, nie zaś o przepisach prawa (nie ma więc znaczenia moment, w którym poszkodowany uświadomił sobie, że dana osoba odpowiada według

prawa, jeśli wcześniej wiedział o jej uwikłaniu w zdarzenie wyrządzające szkodę). Wystarczające jest, że poszkodowany dowiędzie się o szkodzie, choćby nie znał jej rozmiarów.

Zgromadzone w sprawie dokumenty przedstawione przez stronę powodową wykazały, że powódka o fakcie nielegalnego poboru gazu przez pozwanego – dowiedziała się 19 października 2017 r. podczas posiedzenia Komisji do spraw nielegalnego poboru gazu. Tym samym roszczenie powódki uległo przedawnieniu w dniu 19 października 2020 r. Natomiast data nadania pozwu została opatrzona datą 28 października 2020 roku, dlatego należało uznać, że roszczenie jest przedawnione.

Na marginesie należało wskazać, że do kwestii nieuregulowanych w art. 442¹ stosuje się przepisy ogólne o przedawnieniu roszczeń (art. 117 i n.). Nie oznacza to jednak, iż do roszczenia powoda będzie miał zastosowanie art. 118 kodeksu cywilnego w brzmieniu obowiązującym od 9 lipca 2018 roku. Zgodnie bowiem z art. 5 ust 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw – Dz.U 2018.1104) jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem wcześniejszego terminu. Zgodnie z przepisami intertemporalnymi przedawnienie nie mogło więc nastąpić z końcem roku kalendarzowego.

Z kolei roszczenie wynikające z faktury nr (...) z dnia 23 października 2017 roku z terminem płatności na 6 listopada 2017 roku przedawniło się z upływem 2 lat a więc 6 listopada 2019 zgodnie z art. 554 k.c. w zw. z art. 555 k.c. mającym zastosowanie szczególne do roszczeń związanych z umową sprzedaży energii. Przez pojęcie energii należy rozumieć nie tylko prąd i energię cieplną, ale także paliwa gazowe, które są źródłem energii uwalnianej w procesie spalania. Wysokość roszczenia z faktury wynikała z regulacji umownych obowiązujących strony w oparciu o Taryfę nr 3.

Niezależnie zatem od kwestionowania przez pozwanego nielegalnego poboru energii elektrycznej, jak również wysokości dochodzonego roszczenia, sam fakt, iż nastąpiło przedawnienie dochodzonego roszczenia, wywołuje skutek w postaci oddalenia powództwa. Jest to bowiem zarzut wyprzedzający pozostałe okoliczności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w pkt 1 wyroku oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do art. 98 k.c. obciążając nimi w całości powódkę jako przegrywającą sprawę w całości. Na koszty poniesione przez pozwanego złożyło się: 1800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17,00 zł opłaty od pełnomocnictwa - łącznie 1817 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu wytoczenia powództwa.